EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.7.2025
COM(2025) 422 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

komisjonile määrusega (EL) 2016/1012 (tõupuhaste aretusloomade, ristandaretussigade ja nende aretusmaterjali aretuse, turustamise ning nende liitu sissetoomise suhtes kehtivate zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta) (edaspidi „tõuaretuse määrus“) antud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamise kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

komisjonile määrusega (EL) 2016/1012 (tõupuhaste aretusloomade, ristandaretussigade ja nende aretusmaterjali aretuse, turustamise ning nende liitu sissetoomise suhtes kehtivate zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta) (edaspidi „tõuaretuse määrus“) antud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamise kohta

1. SISSEJUHATUS

Määrus (EL) 2016/1012 tõupuhaste aretusloomade, ristandaretussigade ja nende aretusmaterjali aretuse, turustamise ning nende liitu sissetoomise suhtes kehtivate zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta (edaspidi „tõuaretuse määrus“)[1] võeti vastu 2016. aastal. Kõnealune määrus jõustus 19. juulil 2016 ja seda kohaldatakse alates 1. novembrist 2018.

Kõnealuse määrusega asendati kaheksa nõukogu direktiivi (87/328/EMÜ, 88/661/EMÜ, 89/361/EMÜ, 90/118/EMÜ, 90/119/EMÜ, 90/427/EMÜ, 94/28/EÜ ja 2009/157/EÜ)[2] ning mitu nende direktiivide kohaselt vastu võetud komisjoni otsust, milles käsitletakse kariloomade, sigade, lammaste ja kitsede ning hobuste aretamist ning aretusloomade importi. Lisaks asendatakse selle määrusega direktiiv 91/174/EMÜ[3] (muudesse liikidesse kuuluvate

---

[1] *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1012 tõupuhaste aretusloomade, ristandaretussigade ja nende aretusmaterjali aretuse, turustamise ning nende liitu sissetoomise suhtes kehtivate zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta, millega muudetakse määrust (EL) nr 652/2014, nõukogu direktiive 89/608/EMÜ ja 90/425/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks teatavad õigusaktid tõuaretuse valdkonnas (tõuaretuse määrus) (ELT L 171, 29.6.2016, lk 66, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1012/oj.*

[2] *Nõukogu 18. juuni 1987. aasta direktiiv 87/328/EMÜ, tõupuhaste aretusveiste tõuaretuses vastuvõetavaks tunnistamise kohta (EÜT L 167, 26.6.1987, lk 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1987/328/oj.*
Nõukogu 19. detsembri 1988. aasta direktiiv 88/661/EMÜ aretussigade suhtes kohaldatavate zootehniliste standardite kohta (EÜT L 382, 31.12.1988, lk 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1988/661/oj.
Nõukogu 30. mai 1989. aasta direktiiv 89/361/EMÜ tõupuhaste aretuslammaste ja -kitsede kohta (EÜT L 153, 6.6.1989, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1989/361/oj.
Nõukogu 5. märtsi 1990. aasta direktiiv 90/118/EMÜ puhtatõuliste tõusigade tõuaretuseks heakskiitmise kohta (EÜT L 71, 17.3.1990, lk 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1990/118/oj.
Nõukogu 5. märtsi 1990. aasta direktiiv 90/119/EMÜ tõuaretuses kasutatavate ristandsigade kohta (EÜT L 71, 17.3.1990, lk 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1990/119/oj.
Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/427/EMÜ zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta ühendusesisesel kauplemisel hobuslastega (EÜT L 224, 18.8.1990, lk 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1990/427/oj.
Nõukogu 23. juuni 1994. aasta direktiiv 94/28/EÜ, millega nähakse ette põhimõtted seoses zootehniliste ja genealoogiliste nõuetega, mida kohaldatakse loomade, nende sperma, munarakkude ja embrüote impordi suhtes kolmandatest riikidest, ning muudetakse direktiivi 77/504/EMÜ tõupuhaste aretusveiste kohta (EÜT L 178, 12.7.1994, lk 66, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1994/28/oj.
Nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/157/EÜ tõupuhaste aretusveiste kohta (ELT L 323, 10.12.2009, lk 1, ELI: *http://data.europa.eu/eli/dir/2009/157/oj.*

[3] *Nõukogu 25. märtsi 1991. aasta direktiiv 91/174/EMÜ, milles sätestatakse põlvnemis- ja zootehnilised nõuded tõupuhaste loomade turustamiseks ja millega muudetakse direktiive 77/504/EMÜ ja 90/425/EMÜ (EÜT L 85, 5.4.1991, lk 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/174/oj.*

loomade aretamine) ja nõukogu otsus 96/463/EÜ,[4] millega määratakse Euroopa Liidu referentkeskus.

Määrusega konsolideeritakse, lihtsustatakse ja kohandatakse Lissaboni lepinguga enamikku nende direktiivide sätteid ning luuakse ühtne õiguslik raamistik. Lisaks kehtestatakse määrusega sätted liikmesriikide ja komisjoni tehtavate ametlike kontrollide ja toimingute kohta.

Määruse sätete kohaselt on komisjonil õigus võtta vastu mitmesuguseid delegeeritud õigusakte ja rakendusakte. Samuti on määrusega pandud komisjonile kohustus anda kaasseadusandjatele aru määruses sätestatud delegeeritud volituste rakendamise kohta.

2. ÕIGUSLIK ALUS

Käesoleva aruande esitamise kohustus on sätestatud määruse (EL) 2016/1012 artikli 61 lõikes 2. Selle sätte alusel on komisjonil õigus võtta alates 19. juulist 2016 viie aasta jooksul vastu delegeeritud õigusakte asjaomases sättes osutatud küsimustes ning komisjon peab esitama delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist.

Nagu on sätestatud artikli 61 lõikes 2, on komisjonil õigus võtta vastu määruse (EL) 2016/1012 artikli 26 lõikes 1, artikli 29 lõikes 5, artikli 30 lõikes 9 ja artikli 32 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakte.

Määruse artikli 61 lõikes 2 on sätestatud, et volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist, ning artikli 61 lõikes 3 on sätestatud, et Euroopa Parlament ja nõukogu võivad volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSTE RAKENDAMINE

Esimesel aruandeperioodil (kuni 19.10.2020) kasutas komisjon määruse (EL) 2016/1012 artikli 32 lõikega 1 antud delegeeritud volitusi ja võttis vastu järgmise kohustusliku delegeeritud õigusakti:

- Komisjoni 13. juuli 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/1940, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1012 seoses tõupuhaste aretushobuslaste põlvnemistunnistuse sisu ja vormiga hobuslase ühes eluaegses identifitseerimisdokumendis[5].

Delegeeritud volituste kasutamist esimesel aruandeperioodil ja vastu võetud delegeeritud määrust käsitleti esimeses aruandes[6].

Käesoleva aruandega hõlmatud teisel aruandeperioodil (kuni 19.10.2025) ei rakendanud komisjon oma delegeeritud volitusi.

---

[4] *Nõukogu 23. juuli 1996. aasta otsus 96/463/EÜ, millega määratakse asutus, mis vastutab koostöö eest tõupuhaste aretusveiste kontrollimeetodite ja tulemuste hindamise ühtlustamise eest (EÜT L 192, 2.8.1996, lk 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1996/463/oj.*

[5] *ELT L 275, 25.10.2017, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1940/oj.*

[6] COM(2024) 16 final.

Pärast teise aruandeperioodi lõppu on komisjon kasutanud üks kord oma õigust määrusega (EL) 2016/1012 ette nähtud neljast volitusest võtta vastu delegeeritud õigusakte. Ülejäänud kolme volituse kasutamine ei ole kohustuslik. Need käsitlevad määruse III lisa (suutlikkuskontrolli ja geneetilise väärtuse hindamise nõuded), IV lisa (Euroopa Liidu referentkeskustele esitatavad nõuded ja nende ülesanded) ja V lisa (põlvnemistunnistustes esitatav teave) võimalikke muudatusi. Need kolm lisa sisaldavad suurt hulka tehnilisi elemente ning neid võib olla vaja kohandada, võttes muu hulgas arvesse tehnika arengut, teaduse edusamme või siseturu toimimist.

Seni ei ole olnud vaja muuta nimetatud lisasid tulenevalt tehnika või teaduse arengust. Samuti ei liikmesriikide pädevad asutused ega sidusrühmad osutanud vajadusele lisasid muuta.

4. JÄRELDUS

Komisjon on nõuetekohaselt vastu võtnud delegeeritud õigusakti, mis põhineb määruse (EL) 2016/1012 artikli 32 lõikes 1 sätestatud volitusel, st komisjoni delegeeritud määrusel (EL) 2017/1940. Komisjon peab vajalikuks seda volitust säilitada, kuna tulevikus võib olla vaja kõnealust delegeeritud määrust veelgi muuta.

Kuna kolm delegeeritud õigusaktidega seotud volitust, millega muudetakse määruse (EL) 2016/1012 III, IV ja V lisa, on selgelt seotud teaduse või tehnika arenguga, peab komisjon vajalikuks säilitada kõik need volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, nagu on sätestatud kõnealuses määruses. Tulevikus tekib tõenäoliselt vajadus töötada välja ja võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis põhinevad nendel volitustel. Oluline on säilitada õigusraamistikus vajalik paindlikkus, kuna määruse III, IV ja V lisas esitatud tehnilisi üksikasju võib olla vaja ajakohastada seoses tehnika arengu või teaduse edusammudega või pidades silmas siseturu toimimist.

Käesoleva aruande esitamisega täidab komisjon talle määruse (EL) 2016/1012 artikli 61 lõikega 2 pandud aruandluskohustuse ja palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.